

Nr 378

Av herrar **Wahrendorff** och **Börjesson** i Falköping, angående beskattningen av testamentslott till fosterbarn och fostersyskon.

(Lika lydande med motion nr 291 i Första kammaren)

Den svenska arvsbeskattningen är så utformad, att skattens andel av arvs- eller testamentslotten är beroende av arvtagarens släktskap med den avlidne samt till viss del av det ändamål för vilket testamentslott är avsedd. Den s. k. arvsskatttariffen är i anledning härav indelad i fyra olika klasser. För arvs- eller testamentslott till make, barn, styvbarn samt avkomling till barn eller styvbarn erlägges skatt enligt klass I, som är den lägsta skatteklassen. För arvs- eller testamentslott som tillkommer fader, moder, syster, broder eller avkomling eller make till syskon erlägges skatt enligt klass II, vilken även gäller för styvföräldrar och styvsyskon samt för den vilken såsom anställd tillhört den avlidnes husfolk i minst 10 år. För testamentslott till kyrka, landsting, kommun eller annan menighet, stiftelse med huvudsakligt syfte att främja landets näringsliv eller politiska, kulturella, religiösa m. fl. allmännyttiga ändamål, registrerad understödsförening m. fl. utgår skatt enligt klass III. Testamentslott till stiftelse med syfte att främja rikets försvar, ungdomsvård och ungdomsfostran, vård av behövande, sjuka och lytta eller vetenskaplig undervisning och forskning är i allmänhet undantagen från arvsskatt. I övriga fall utgår skatt för arvs- eller testamentslott enligt skatteklass IV, som är den högsta skatteklassen.

Såsom framgår av ovanstående beskattas testamentslott till fosterbarn enligt den högsta skatteklassen. Riktigheten i en så hård beskattning av sådana testamentslotter måste enligt vår mening ifrågasättas. Förhållandet mellan fosterföräldrar och fosterbarn är ofta jämförbart med förhållandet mellan föräldrar och bröstavingar eller adoptivbarn. Adoptivbarn har numera såväl arvsrättsligt som i skatterättsligt avseende i fråga om arvs- eller testamentslott medgivits samma ställning i förhållande till adoptivföräldrarna som bröstavingar i förhållande till sina föräldrar. Det framstår därför som omotiverat att bibehålla den nu gällande stora skillnaden mellan fosterbarn och adoptivbarn i arvsbeskattningen.

Vissa skäl torde kunna anföras för att fosterbarn även i arvsrättsligt avseende ges en bättre ställning än de nu har. Förhållandena beträffande fosterbarn är emellertid så skiftande att en sådan reform stöter på stora svårigheter. Därtill har fosterföräldrar möjlighet själva avgöra fosterbarns rätt

till arv genom upprättande av testamente. I arvsrättsligt avseende får därför den nuvarande ordningen anses förhållandevis tillfredsställande.

Då emellertid ett testamente till fosterbarns förmån får anses vara ett uttryck för att ett sådant förhållande rått mellan den avlidne och fosterbarnet som är jämförbart med förhållandet mellan adoptivföräldrar och adoptivbarn respektive föräldrar och bröstarvingar är den nuvarande skatterättsliga utformningen otillfredsställande. Det kan nämnas att skatten för en arvs- eller testamentslott om 10 000 kronor som tillfaller barn eller adoptivbarn utgör 210 kronor. För arvslott om 20 000 kronor utgör arvsskatten 590 kronor. Motsvarande skattebelopp för testamentslott som tillfaller fosterbarn är så höga som 2 500 respektive 6 500 kronor. Härtill kommer att arvs- eller testamentslott till bröstarvinge eller adoptivbarn är helt fri från arvsskatt intill ett belopp som motsvaras av 2 000 kronor för varje år som vid arvlåtarens frånfälle återstår till dess barnet uppnått 21 års ålder.

Enligt vår mening bör testamentslott till fosterbarn beskattas på samma sätt som arvs- eller testamentslott till bröstarvinge eller adoptivbarn. De skäl vi här anfört talar för jämställdhet i beskattningshänseende. Vissa regler bör dock tillskapas så att inte den lindrigare beskattningen utnyttjas på sätt som ej avsetts. Det bör kunna föreskrivas att testamentslott till fosterbarn, vars vårdnad helt eller huvudsakligen handhåfts av fosterföräldrarna under barnets halva levnadstid eller lägst två år, skall beskattas enligt skatteklass I.

De förhållanden och relationer mellan fosterföräldrar och fosterbarn, som motiverar ovanstående ändring, gäller ofta också fostersyskon emellan. I konsekvens härmed bör testamentslott till fosterbroder eller fostersyster beskattas på samma sätt som arvs- eller testamentslott till broder eller syster. Vi förordar således att testamentslott till fosterbroder eller fostersyster beskattas enligt arvsskattetariffens klass II.

Det bör betonas att det är ett relativt begränsat antal fall som beröres av här väckta spörsmål. Någon nämnvärd statsfinansiell betydelse har således inte en förbättring av fosterbarnens ställning. För de enskilda som beröres är det dock en fråga av väsentlig betydelse, vilket enligt vår mening motiverar att en ändring omedelbart genomföres.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1964 testamentslott till fosterbarn skall beskattas enligt arvsskatteförordningens skatteklass I och testamentslott till fostersyskon enligt skatteklass II samma förordning, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderligt författningsförslag.

Stockholm den 24 januari 1964

Harry Wahrendorff

Bengt Börjesson

1 Falköping